

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Μαρία Κατσουνάκη

Κανένας κόπος, μόνο φθόνος

Θα ήταν γελοίο αν δεν ήταν τρομακτικό. Δεν πρόκειται για μεταμόρφωση, ούτε καν για το σαρκαστικό και τόσο δημοφιλές απόφθεγμα του Γκράουτσο Μαρξ «αυτές είναι οι απόψεις μου κι αν δεν σας αρέσουν έχω κι άλλες». Ολα αυτά θυμίζουν σχόλια από άλλες εποχές, παλιά και ξεθωριασμένα· δεν μπορούν να περιγράψουν τη χθεσινή μεταστροφή του Ντόναλντ Τραμπ. «Θα ήθελα να ξεκινήσω με την απδιαστική επίθεση στο αμερικανικό Καπιτώλιο», τον παρακολουθούμε να λέει. «Όπως όλοι οι Αμερικανοί είμαι εξοργισμένος από τη βία, την ανομία και το χάος», συνεχίζει ο πρόεδρος των ΗΠΑ, που προκάλεσε τα αδιανόητα επεισόδια. Ο γκέις ο οποίος θα μεί-

νει στην Ιστορία ως αυτός που δίχασε, υποδαύλιζε διαρκώς και έσπειρε το μίσος στη χώρα του, επικαλείται τώρα την ανάγκη για «επούλωση και συμφιλίωση».

Προφανώς ο Τραμπ φοβάται την ενεργοποίηση της 25ης Τροπολογίας που θα είχε ως συνέπεια την καθαίρεσή του, την παραπομπή του στη Δικαιοσύνη. Τι είναι, όμως, πλέον «προφανές»; Όταν σε δημοσκόπηση της εταιρείας YouGov, προκύπτει ότι 45% των Ρεπουμπλικανών ψηφοφόρων εγκρίνουν την εισβολή στο Καπιτώλιο έναντι 43% που την καταδικάζουν, το 35% θεωρεί ότι τη βασική ευθύνη για τα γεγονότα φέρει ο Τζο Μπάιντεν και μόλις το 13% πιστεύει ότι ευθύνεται ο

Τραμπ. Η πιο καίρια παρατήρηση είναι της αρθρογράφου της Washington Post Μέγκαν Μακάρντ στην «Κ»: «Η μεγάλη τραγωδία των όσων συνέβησαν στο Καπιτώλιο ήταν ότι οι άνθρωποι που έκαναν έφοδο στο Κογκρέσο δεν είχαν λάθος ηθικές απόψεις· είχαν λάθος εικόνα της πραγματικότητας». Κι εδώ ακριβώς εμφανίζεται η αγεφύρωτη σχέση μεταξύ λογικής και παραλόγου: «Δεν μοιάζει να υπάρχει κανένας δίαυλος μέσω του οποίου να μπορούν πιο εκέφρονες φωνές να εξηγήσουν στους οπαδούς του Τραμπ ότι τους λέει ψέματα. Οποιος το επιχειρεί απορρίπτεται ως ακόμη ένα μέλος της συνωμοσίας».

Κάποτε «δίαυλος» ήταν ο Τύπος, η

ενημέρωση. Η δυνατότητα συγκρασμού διαφορετικών απόψεων και τάσεων, η ψύχραιμη αποτίμηση, η νηφάλια προσέγγιση που τροφοδοτεί την αμφιβολία όχι όμως τη συνωμοσιολογία. Σήμερα, το «ό,τι να 'ναι» διαμορφώνει τη δική του πραγματικότητα. Σε αυτό το σύμπαν της επιθετικής άγνοιας κάποιος ντυμένος με προβιές και κέρατα που βγάζει σέλφι στο Καπιτώλιο είναι «κανονικότητα». Το καλό νέο είναι πως δεν κυριαρχεί. Αν όμως αυτή η «λάθος εικόνα της πραγματικότητας» αφηθεί στην τύχη της, θα πολλαπλασιαστεί. Δεν απαιτείται κανένας κόπος γι' αυτή την αναπαραγωγή. Μόνο αποκλεισμός, θυμός και φθόνος.

ΑΥΓΗ

Εγρήγορση

Ποιος θα περίμενε αυτές τις εικόνες που είδαμε από την Ουάσιγκτον; Στην πιο ισχυρή και σταθερή θεσμικά και προηγμένη χώρα του κόσμου να γίνεται εισβολή πλήθους και κατάληψη στο Κοινοβούλιο;

Και μάλιστα την ώρα που αυτό συνεδριάζει για να επικυρώσει την εκλογή του νέου Προέδρου, από οπαδούς του απερχομένου, λες και πρόκειται για πολέμαρχους στην Αφρική ή, ακόμα περισσότερο, σαν πορτοκαλί «επανάσταση» στην ανατολική Ευρώπη.

Άσχετα με τη γνώμη καθενός για τον ρόλο της Ουάσιγκτον στα παγκόσμια πράγματα, η προχθεσινή ημέρα θα μείνει στην Ιστορία των ΗΠΑ ως μέρα ντροπής, αλλά θα πρέπει να λειτουργήσει και ως καμπανάκι κινδύνου για τη δημοκρατία σε όλο τον κόσμο.

Ο συνδυασμός υπερσυντηρητικών, ρατσιστών, θρησκόληπτων, συνωμοσιολόγων και περιθωριοποιημένων είναι γόνιμο έδαφος για μανιπουλάρισμα από τη νέα, προηγμένη τεχνολογικά Ακροδεξιά τύπου Μπάινον, η οποία επαναφέρει τον φασισμό με νέο προσώπιο στο προσκήνιο και από τις δύο πλευρές του Ατλαντικού.

Τραμπ ή επίδοξοι Τραμπ υπάρχουν παντού και η κρίση της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, που απέτυχε ή δεν ενδιαφέρθηκε καν να δώσει απαντήσεις στα προβλήματα των κοινωνιών, τους οπλίζει με «επιχειρήματα».

Η χλιαρή αντιμετώπισή τους, αν όχι και υπόγεια υποστήριξη, οφείλεται στο ότι θεωρούνται χρήσιμοι για να αναστέλλουν ή να καταστέλλουν την προοδευτική κατεύθυνση των κοινωνικών στρωμάτων που ριζοσπαστικοποιούνται μέσα από την οικονομική και κοινωνική κρίση.

Τραμπικούς (και επίδοξους Τραμπ) έχουμε και στην Ελλάδα, όπως διαπιστώσαμε τα τελευταία χρόνια σε πολλές περιπτώσεις, με αποκορύφωμα τις Πρέσπες. Και έχουμε και πολιτικές δυνάμεις που τους στεγάζουν, και ΜΜΕ που τους διαμορφώνουν. Και παρατεταμένη πολυεπίπεδη κρίση στην ελληνική κοινωνία έχουμε. Και αναιμική δημοκρατία και θεσμούς, σε σύγκριση με τις ΗΠΑ αν μη τι άλλο, επίσης έχουμε δυστυχώς. Πρέπει λοιπόν να βρισκόμαστε σε συνεχή εγρήγορση για την υπεράσπιση της δημοκρατίας.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ Τάσος Παππάς

Παχυδερμισμός!

Ο παχυδερμισμός είναι το ανώτατο στάδιο της ξετσιπωσιάς. Είναι μια διαδεδομένη συμπεριφορά σε συστήματα εξουσίας που λειτουργούν με αλαζονεία, αδιαφορώντας για τους νόμους, τους κανονισμούς, τις ηθικές αρχές. Οι αξιωματούχοι που τα υπηρετούν νιώθουν πανίσχυροι αν έχουν άκρες στα ισχυρά οικονομικά συμφέροντα και ελέγχουν τους μηχανισμούς που επηρεάζουν αποφασιστικά τις διαθέσεις των πολιτών.

Ο,τι ισχύει σήμερα με την κυβέρνηση των αρίστων. Από την πρακτική τους απουσιάζουν η αυτοκριτική, η συγγνώμη, η ανάληψη ευθύνης για τις επονείδιστες πράξεις τους και τις εγκληματικές παραλείψεις τους.

Οι σοβαρές βλάβες που προκαλούν οι επιλογές τους στο σώμα της κοινωνίας χρεώνονται σε κάποιους τρίτους (συνήθως στους πολιτικούς αντιπάλους τους), στη συγκυρία, ενίοτε στην κακή μας τύχη. Δεν έχει καμιά σημασία για τους κυβερνώντες που τα γεγονότα είναι ατίθασα και βοούν, δεν έχει καμιά σημασία που η πραγματικότητα σαρώνει τα ραχιτικά επιχειρήματά τους. Αυτοί ταμπουρωμένοι στον νοσηρό ναρκισσισμό τους εξαπολύουν αποκρουστικούς ευφημισμούς για να δικαιολογήσουν τα αδικαιολόγητα και να βιάσουν την αλήθεια.

Ο πρωταθλητής του μαραθωνίου φλυαρίας, ο δεξιότηχνης της κυβίστησης, υπουργός Ανάπτυξης που γοπεύεται να ακούει τη φωνή του στα ραδιόφωνα και να βλέπει το πρόσωπό του στις τηλεοπτικές οθόνες τουλάχιστον τρεις ημερησίως, για ακόμη μία φορά εξέθεσε την κυβέρνηση, άδειασε τον πρωθυπουργό (τον έβγαλε ψεύτη) και έκλεισε την περιοδεία του στα μέσα ενημέρωσης με μια θεαματική πόζα αδικημένου: «Δεν είπα αυτό που νομίζετε, είπα κάτι άλλο, παρεξήγηση, δεν εννοούσα αυτό που μου αποδίδουν οι εχθροί μου, φταίει η αντιπολίτευση». Φτάνεις στο σημείο να

αναρωτηθείς: «Θέλει και τα λέει; Έχει χάσει το μέτρο; Δεν φοβάται τίποτε; Αδιαφορεί για τη ζημιά που προκαλεί στον προϊστάμενό του;». Σε οποιαδήποτε χώρα της Ευρώπης (εξαιρείται σίγουρα η Ουγγαρία του Ορμπαν) δεν θα έμενε στη θέση του κυβερνητικό στέλεχος με τέτοια συμπεριφορά.

Ο κ. Γεωργιάδης είπε ότι δεν βάλουμε σε καρντίνα τη Θεσσαλονίκη τις μέρες του εορτασμού του πολιούχου της πόλης, παρά τις απόψεις κάποιων επιστημόνων, γιατί σεβαστήκαμε την πίστη των ανθρώπων. Σεβάστηκαν όντως την πίστη των ανθρώπων, δεν σεβάστηκαν, όπως δυστυχώς αποδείχθηκε, τη ζωή και την υγεία των ανθρώπων. Δεν πρόκειται για συγγνωστή επιπολαιότητα. Εδώ έχουμε να κάνουμε με μια απόφαση που είχε οδυνηρά αποτελέσματα. Και καλά (τρόπος του λέγειν), ο συγκεκριμένος υπουργός έχει το ακαταλόγιστο. Η Θεσσαλονίκη, όμως, έχει δήμαρχο και η περιφέρεια στην οποία ανήκει η Θεσσαλονίκη έχει περιφερειάρχη.

Αμφότεροι ανήκουν στην παράταξη της Δεξιάς. Δεν αισθάνονται την ανάγκη να απαντήσουν στον ομοτράπεζό τους υπουργό; Δεν αισθάνονται την ανάγκη να του ζητήσουν εξηγήσεις; Δεν αισθάνονται την ανάγκη να διαχωρίσουν τη θέση τους; Ψοφοδεείς υπάλληλοι που βάζουν το κόμμα πάνω από το καθήκον τους; Αλλά ευθύνες υπάρχουν και στους ειδικούς που στελεχώνουν την επιτροπή. Οφείλουν να λειτουργούν ως επιστήμονες και όχι σαν κυβερνητικοί εκπρόσωποι. Η δουλειά τους είναι να ενημερώνουν έγκυρα τους πολίτες. Ούτε να τους καθυσχάζουν ούτε να τους τρομοκρατούν. Σίγουρα δεν είναι δουλειά τους να καλύπτουν είτε με τη σιωπή τους είτε με γλυκεράμισόλογα τις κυβερνητικές παλινωδίες. Το έχουμε ξαναπεί: οι εξουσίες είναι αδιάτακτες και όταν στριμώχνονται αναζητούν και συνήθως βρίσκουν εξιλαστήρια θύματα.